

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії
Державного університету
інформаційно-комунікаційних
технологій

Володимир ШУЛЬГА

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЄЮ УКРАЇНИ

для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
на основі повної загальної середньої освіти

Київ – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування у формі співбесіди з історії України складена відповідно до Програми Зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 26.06.2018 № 696. Програму розроблено на основі чинних навчальних програм з історії України для закладів загальної середньої освіти. Вступне випробування у формі співбесіди складають окремі категорії вступників, яким надано таке право відповідно Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2025 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.03.2025р. №266, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28.03.2025р. №519/39575 та Правил прийому до Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій у 2025 році, введеного в дію наказом від 00.00.2025 року № .

При укладанні програми враховано матеріали сучасних підручників та посібників рекомендованих Міністерством освіти і науки України, водночас вона передбачає орієнтацію на додаткову літературу, різноманітні історичні довідки тощо.

Метою вступних випробувань з історії України є оцінювання компетентності абитурієнтів, визначення відповідності навчальних досягнень чинній навчальній програмі.

Пропоновану програму з історії України складено враховуючи цілі, вимоги і зміст навчання історії в школі, закладені в Державному стандарті освіти України для 11-річної школи.

Хронологічно програма охоплює зміст шкільної програми із історії України від Стародавньої історії України до сьогодення, охоплює розділи 1-32 і складається з 32 тем. Вона передбачає перевірку сформованих в учнів знань про основні політичні, соціально-економічні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних особистостей, а також сформованість в абитурієнтів загально-предметних історичних умінь. Питання мають перевіряти такі знання:

- називати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, поняття, місця подій, їх обставини та результати подій, пам'ятки культури;

- визначати хронологічні межі соціально-економічний та політичних подій, їх послідовність та синхронність, встановлювати відповідність між явищами, процесами, локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти (події, явища, процеси) на карті;

- описувати хід, зовнішні ознаки подій, пам'ятки культури різних епох;

- характеризувати (визначати істотні характерні риси, складові, етапи, віхи) подій, явищ і процесів минулого, діяльність видатних історичних постатей;

- встановлювати відповідність між одиночними фактами і типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою;
- розпізнавати найвидатніші культурні пам'ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України, розкривати їхнє значення в українській культурній спадщині;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;
- встановлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення;
- давати визначення історичних понять і термінів, пояснювати їх і доречно вживати;
- працювати з історичними документами різного змісту, а саме: встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, аналізувати зміст фрагмента історичного документа та пояснювати основні ідеї, які він висвітлює.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У ФОРМІ СПІВБЕСІДИ

Тема 1. Вступ до Історії України. Історія України як наука. Періодизація історії України. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.

Тема 2. Стародавня історія України. Поява та розселення людей на території України. Неолітична революція. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Ремесла. Трипільська і середньостогівська археологічні культури. Кочовики раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та в Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян. Історичні витоки українського народу.

Тема 3. Русь-Україна (Київська держава). Розселення східнослов'янських племінних союзів. Назва «Русь». Руська земля. Утворення Русі-України (Київської держави). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів. Державотворення кінця Х - середини XI ст. Запровадження християнства як державної релігії. «Руська правда». Правління наступників Ярослава Мудрого. Русь-Україна (Київська держава) в першій третині XII ст. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Русі-України (Київської держави). Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

Тема 4. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Розбудова Галицько-Волинської держави в 1238-1264 рр. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) за нащадків Данила Романовича. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

Тема 5. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство. Входження

українських земель до складу сусідніх держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. Велике князівство Руське Свидригайла. Остаточна ліквідація Волинського та Київського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура й духовність

Тема 6. Українські землі у складі Речі Посполитої в другій пол. XVI ст. Люблинська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х рр. Братський рух. Утворення УГКЦ. Культура й духовність.

Тема 7. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій пол. XVII ст. Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства та Османської імперії. Козацькі повстання 1620-1630-х рр. «Ординація Війська Запорозького...». Культура. Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р. Духовність.

Тема 8. Національно-визвольна війна українського народу сер. XVII ст. Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького.

Тема 9. Козацька Україна наприкінці 50- 80-х рр. XVII ст. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50-80-х рр. XVII ст. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

Тема 10. Українські землі наприкінці XVII - в першій половині XVIII ст. Гетьманщина в 1687-1709 рр. Повстання під проводом Семена Палія (1702-1704 рр.). Північна війна і Україна. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20-30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» (1734-1750 рр.). Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.

Тема 11. Українські землі в другій половині XVIII ст. Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та Гайдамацький рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та їх вплив на українські землі. Культура й духовність.

Тема 12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст. Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди й особливості. Відновлення українського козацтва в час французько-російської війни. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.

Тема 13. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - в першій половині XIX ст. Адміністративно-територіальний поділ Західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність

«Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848-1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради (1848-1851 рр.). Досвід парламентаризму.

Тема 14. Культура України кінця XVIII-першої половини XIX ст. Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.

Тема 15. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст. Події Кримської війни 1853-1856 рр. на українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860-1870-х рр. і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадівського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства»(1873-1876 рр.). Братство тарасівців. Національне відродження кримськотатарського народу.

Тема 16. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст. Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта». Українські видання: «Правда», «Діло», «Записки Наукового товариства імені Шевченка». Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій.

Тема 17. Культура України у другій половині XIX-на початку XX ст. Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Релігія і церква.

Тема 18. Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 рр. Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти». Посилення російського імперського наступу на Україну в 1907 - 1914 рр.

Тема 19. Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900-1914 рр. Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель.

Тема 20. Україна в роки Першої світової війни. Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Воєнні дії на території України в 1914— 1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.

Тема 21. Початок Української революції. Революційні події в Україні в 1917-на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення. Універсалії Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення

УНР. Кримсько-татарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.

Тема 22. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності. Гетьманський переворот. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Культура та духовність.

Тема 23. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні. Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Входження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільнopolітичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згортання Непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя.

Тема 24. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні. Форсована індустріалізація, Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932—1933 рр. — геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-х початку 1930-х рр. Згортання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження. Антирелігійна кампанія.

Тема 25. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період. Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільнopolітичне і соціальноекономічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне і культурне життя української еміграції.

Тема 26. Україна в роки Другої світової війни. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939-1940 рр. Початок німецько-радянської

війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942-1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортация кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність.

Тема 27. Україна в перші повоєнні роки. Україна – співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Обмін населенням між Польщею та УРСР. Масові депортациі (1944-1946 рр.). Операції «Вієла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Внутрішньополітична та економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.

Тема 28. Україна в умовах десталінізації. Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. ХХ з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни управлінні господарством. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.

Тема 29. Україна в період загострення кризи радянської системи. Ідеологічні орієнтири партійно радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Культура й духовність.

Тема 30. Відновлення незалежності України Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і домісцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження.

Тема 31. Становлення України як незалежної держави. Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998-2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір.

Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність.

Тема 32. Творення нової України. Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС Для громадян України. Культура й духовність.

ПИТАННЯ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

Питання подано у вигляді таблиці, яка складається з трьох колонок. У першій колонці вміщено назви розділів і теми програми, що відповідає чинній програмі з історії України для 11-річної школи. У другій колонці викладено зміст історичного матеріалу, у якому виокремлено факти, дати, персоналії, поняття та терміни. Це мінімум, з якого випускники повинні мати певні знання та уявлення. Термін «знання» стосується конкретних дат, подій, персоналій. Термін «уявлення» – історичних процесів, загальних характеристик певних ідей і понять.

Якщо про якийсь факт згадано у цій колонці таблиці, то це означає, що розробниками він може бути використаний для перевірки знань і умінь. Якщо у програмі вказано дату, то це означає, що абітурієнт має знати її та встановлювати відповідність між нею та історичною епохою чи процесам суспільного життя минулого, діяльністю історичної постаті.

Поняття та терміни, зазначені у програмі, абітурієнти повинні називати, визначати, оперувати ними, встановлюючи відповідність з епохою, діяльністю певних політичних сил чи історичних діячів тощо. Кожне поняття чи термін, згадані у програмі лише один раз, проте можуть бути конкретизовані й під час перевірки інших тем (окрім тієї, в якій вони безпосередньо зустрічаються). Отже, абітурієнти мають знати не тільки загальне визначення терміну, але й його конкретно-історичне значення.

Назва розділу чи теми	Зміст	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
1. Вступ до історії України	Обґрутування понять і термінів: «історія України», «хронологія», «історичне джерело», «археологія», «цивілізація». Визначення правильність застосування в історичному контексті вказаних понять і термінів. Пояснення сутності історії України як науки.	Визначати основні загально-установлені періоди історії України хронологічно. Характеризувати джерела з

		історії України речові, усні, писемні, візуальні Позначати на картосхемі територіальні межі України;
2. Стародавня історія України	Дати періодів: IV - середина III тис. до н. е. - розселення племен трипільської і середньостогівської археологічних культур на території України; УІІ-УІ ст. до н. е. - Велика грецька колонізація; друга половина У-УІІІ ст. - Велике розселення слов'ян; Поняття: «палеоліт», «привласнювальне господарство», «мезоліт», «неоліт», «неолітична революція», «відтворювальне (продуктивне) господарство», «археологічна культура», «енеоліт», «бронзовий вік», «ранній залізний вік», «колонізація», «кочовик», «курган».	Позначати на картосхемі місця основних стоянок людей кам'яного віку на теренах сучасної України (Королеве, Киїк-Коба, Кирилівська, Мізин та ін.); території розселення носіїв трипільської і середньостогівської археологічних культур, кіммерійців, скіфів; місця розташування античних міст-колоній Північного Причорномор'я та Криму (Тіра, Ольвія, Пантікапей, Херсонес), Боспорського царства; напрямки розселення слов'ян під час Великого переселення народів.
3. Русь-Україна (Київська держава)	Дати: 860 р. - похід Аскольда на Константинополь, укладення першого відомого договору Русі з Візантією; 907, 911, 941, 944 рр.- походи князів на Константинополь; 882 р. - об'єднання північних та південних руських земель Олегом; 988 р. - запровадження християнства як державної релігії; 1019-1054 рр. - князювання Ярослава Мудрого в м. Київ; 1036 р .. розгром печенігів князем Ярославом Мудрим; 1097 р. - Любецький з'їзд князів; 1113р.- укладення «Повісті минулих літ»; початок правління Володимира Мономаха в м. Київ; 1187 р .- перша згадка назви «Україна» в писемних джерела, створення «Слова о полку Ігоревім»; Персонажі: Аскольда, Олега, Ігоря, Ольги, Святослава, Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Ізяслава, Святослава та Всеволода Ярославовичів,	Позначати на картосхемі території розселення східнослов'янських племінних союзів у VIII - IX ст., шлях «із варягів у греки», походи князів на Константинополь, походи князя Святослава, територіальні межі Русі-України (Київської держави) за Олега та Ярослава Мудрого; Київське, Чернігівське, Переяславське, Галицьке, Волинське князівства за доби роздробленості (XII ст.).

	<p>Володимира Мономаха, Мстислава Володимировича, Ярослава Осмомисла, митрополита Іларіона, Антонія Печерського, іконописця Алімпія, літописця Нестора; Поняття і терміни: «племінний союз», «князь», «полюддя», «язичництво», «християнство», «шлюбна дипломатія», «роздробленість», «віче», «вотчинне землеволодіння», «умовне землеволодіння», «боярин», «смерд», «ізгой», -«закуп», «рядович», «холоп», «ікона», «мозаїка», «фреска», «книжкова мініатюра», «билина», «літопис»; Історично-культурні пам'ятки: Софійський собор у м. Київ- перша половина XI ст., сучасний вигляд; Спасо-Преображенський собор у м. Чернігів - 1036 р., сучасний вигляд; Успенський собор Києво-Печерської лаври- 1073-1078 рр., сучасний вигляд; Михайлівський Золотоверхий собор Михайлівського монастиря в м. Київ - 1108-1113 рр., сучасний вигляд; П'ятницька церква в м. Чернігів - кінець XII - початок XIII ст.; Вишгородська ікона Богородиці.</p>	
<p>4. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала</p>	<p>Дати: 1199 р. - утворення Галицько-Волинської держави; 1223 р. - битва біля р. Калка; 1238-1264 рр. - правління Данила Романовича; 1240 р. - захоплення м. Київ монголами; 1245 р. - битва біля м. Ярослав; 1253 р. - коронування Данила Романовича. Персоналії: Романа Мстиславовича, Данила Романовича (короля Данила), Лева Даниловича, Юрія I Львовича, Юрія II Болеслава; значення понять і термінів: «ярлик», «баскак». Історично-культурні пам'ятки: Успенський собор у м. Володимир-1160р., сучасний вигляд; церква святого Пантелеймона поблизу м. Галич- кінець XII ст.; Холмська ікона Богородиці - ХІІІ ст.; Дорогобузька ікона Богородиці - остання третина ХІІІ ст.</p>	<p>Позначати на картосхемі – королівство Руське (Галицько-Волинську державу) за правління Романа Мстиславовича та Данила Романовича; – напрямки походів монголів на південно-західні землі Русі.</p>

<p>5. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - першій половині XVI ст.</p> <p>Кримське ханство</p>	<p>Дати: 1362 р. - битва біля р. Сині Води; 1385 р. - укладення Кревської унії; 40-і рр. XV ст. - утворення Кримського ханства; 1478 р. - визнання Кримським ханством васальної залежності від Османської імперії; 1489 р. - перша згадка про українських козаків у писемних джерелах.</p> <p>Персоналії: Ольгерд, Вітовт, Свидригайл, Хаджі-Герей, К.Острозький, Юрій Дрогобич.</p> <p>Поняття і терміни: «шляхтич», «магдебурзьке право», «магістрат», «цех», «Дике поле», «козак».</p> <p>Історично-культурні пам'ятки: Вірменський собор у м. Львів - 1363 р.; костел святого Варфоломія в м. Дрогобич - 1392 р. - XV ст.; верхній замок у м. Луцьк - друга половина XIV ст.- XV ст.; Кам'янець-Подільська фортеця- XIV- XVI ст.; Хотинська фортеця XII- XVI ст.</p>	<p>Позначати на картосхемі</p>
<p>6. Українські землі у складі Речі Посполитої (друга пол. XVI ст.)</p>	<p>Факти: Люблінська унія та її історичні наслідки. Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Запорізька Січ. Козацько-селянські повстання на чолі із К. Косинським та С. Наливайком. Братства. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури та освіти.</p> <p>Дати: 1556 р. – заснування Запорозької Січі 1556-1561 рр. – написання Пересопницького Євангеліє 1569 р. – Люблінська унія 1586 р. – утворення першої братської (слов'яно – греко – латинської) школи у Львові 1596 р. – Берестейська унія</p> <p>Персоналії: В.-К. Острозький, Д. Вишневецький, Г. Смотрицький, І. Федоров</p>	<p>Позначати на картосхемі</p> <ul style="list-style-type: none"> - територіальні зміни, що відбулися внаслідок Люблінської унії, - польські воєводства на українській землі та їх центри, - регіони козацько-селянських повстань, - напрями козацьких походів Характеризувати соціальну структуру українського суспільства та суспільно політичні зміни після Люблінської унії, становище різних верств населення, здобутки в галузі освіти і науки Визначати причини та наслідки Люблінської та

	<p>Поняття та терміни: «воєводство», «українська шляхта», «українське козацтво», «реєстрове козацтво», «Запорізька Січ», «старшина», «клейноди», «греко-католицька церква», «братства».</p>	Берестейської унії і перших козацько-селянських повстань, значення братського руху.
7. Українські землі у складі Речі Посполитої (перша половина XVII ст.)	<p>Факти: Зміни в соціально-економічному житті. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства і Османської імперії. Козацькі повстання 1620-х – 1630-х рр. «Ординація війська Запорозького...» Дати: 1618 р. – похід козаків під проводом гетьмана П. Коняшевича-Сагайдачного на Москву; 1621 р. - Хотинська війна; 1625 р. - Куруківська угода; 1637 - 1638 рр. – повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні; 1632 р. - утворення Києво-Могилянського колегіуму. Персоналії: Петро Коняшевич-Сагайдачний, Петро Могила, Іпатій Потій, Йов Борецький. Поняття та терміни: «покозачення», «панщина», «фільварки», «Золотий спокій».</p>	<p>Позначати на картосхемі українські землі, що входили до складу різних держав у зазначеній період; воєводства Речі Посполитої на українських землях.</p> <p>Характеризувати: соціально-економічне та політичне становище на українських землях, становище православної та греко-католицької церков.</p> <p>Визначати: наслідки та значення «доби героїчних походів козацтва» перших десятиліть XVII ст., козацьких повстань 1620-х – 1630-х рр.</p>
8. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.	<p>Факти: Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільнopolітичному житті. Утворення української козацької держави - Війська Запорозького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького.</p> <p>Дати: 1648 р- Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви; 1649 р.- Зборівська битва, Зборівський договір; 1651 р. - Берестецька битва, Білоцерківський договір; 1652 р. - Батозька битва; 1653 р. - Жванецька</p>	<p>Позначати на картосхемі - територіальні; зміни, що відбулися внаслідок Національно-визвольної війни, територію козацької держави за Зборівським і Білоцерківським договорами, місця основних подій війни.</p>

	<p>облога, Кам'янецький договір; 1654 р. - Переяславська рада, українсько-московський договір («Березневі статті»);</p> <p>1656 р. - московсько-польське Віденське перемир'я</p> <p>Персоналії: Богдан Хмельницький, Іван Богун, Адам Кисіль.</p> <p>Поняття та терміни:</p> <p>«національно-визвольна війна», «Військо Запорозьке», «Гетьманщина», «покозачення»</p>	<ul style="list-style-type: none"> Характеризувати відносини Війська Запорозького з Річчю Посполитою, Кримським ханством, Молдовою, Московією, Швецією та Трансильванією; Визначати причини та наслідки Національно-визвольної війни, місце Гетьманщини в міжнародних відносинах тогочасної Європи; пояснювати наслідки й значення найважливіших битв війни та договорів у розгортанні національно-визвольної боротьби.
<p>9. Козацька Україна наприкінці 50 - 80-х рр. XVII ст.</p>	<p>Факти: Внутрішньо- та зовнішньо політична діяльність гетьманів козацької України 80-рр. XVII ст. занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-терitorіальний устрій Слобідської України</p> <p>Дати: 1658 р.- Гадяцький договір; 1659 р. - Конотопська битва;</p> <p>1667 р.- Андрушівське перемир'я; 1669 р.- Корсунська угода, визнання Правобережною Гетьманчиною протекторату Османської імперії; 1681 р. - Бахчисарайський мирний договір; 1686 р. - «Вічний мир» між Московським царством і Річчю Посполитою, підпорядкування Київської митрополії Московському патріархатові;</p> <p>Персоналії: Іван Виговський, Юрій Немирич, Юрій Хмельницький, Павло Тетеря, Іван Брюховецький, Петро Дорошенко, Іван Сірко, Дем'ян Многогрішний, Іван Самойлович.</p>	<p>Позначати на картосхемі території, під владні гетьманам Лівобережної та Правобережної України; території, що перебували під контролем Московського царства, Османської імперії, Речі Посполитої.</p> <p>Характеризувати зміст політичних угод, що стосувалися українських земель, особливості господарського та церковного життя; діяльність вказаних історичних діячів;</p> <p>Визначати причини та наслідки Руїни;</p>

	Поняття та терміни: : «Руїна», «Великий згін», «Чигиринські походи».	укладення гетьманськими урядами угод з державами-сусідами, найважливіших угод між іноземними державами, що стосувалися українських земель; особливості адміністративно-політичного устрою Слобідської України та Лівобережної Гетьманщини.
10. Українські землі наприкінці XVII ст. - у першій половині XVIII ст.	<p>Факти:</p> <p>Гетьманування І. Мазепи. Північна війна і Україна. Повстання під проводом С. Палія (1702 – 1704 рр.). І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» Розвиток культури та освіти. Києво – Могилянська академія.</p> <p>Дати:</p> <p>1708 р.- українсько – шведський союз, зруйнування Батурина - 1709 рр. – правління І. Мазепи;</p> <p>1709 р. – Полтавська битва;</p> <p>1710 р. – ухвалення Конституції Пилипа Орлика;</p> <p>1734 р. – заснування Нової Січі.</p> <p>Персоналії: І. Мазепа, І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол, П. Орлик, Ф. Прокопович.</p> <p>Поняття та терміни: «Конституція», «Малоросія», «Малоросійська колегія», «козацьке бароко», «козацькі літописи».</p>	<p>Позначати на картосхемі - українські землі, що входили до складу різних держав у зазначений період;</p> <ul style="list-style-type: none"> - території, під владні гетьманам <p>Лівобережної України; події Північної війни на території України.</p> <p>Характеризувати внутрішню та зовнішню політику гетьманів у зазначений період, діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду»; зміст Конституції Пилипа Орлика; перебіг подій національно-визвольної акції гетьмана І. Мазепи.</p> <p>Визначати причини укладення українсько-шведського союзу в роки Північної війни; наслідки Полтавської битви для українських земель.</p>
11. Українські землі у другій половині XVIII ст.	Факти:	Позначати на картосхемі - українські землі, що

	<p>Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Ліквідація Запорозької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Заселення Південної України. Розгортання гайдамацького та опришківського рухів. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої. Реформи Марії – Терезії та Йосифа II та українські землі. Розвиток культури, науки, освіти.</p> <p>Дати:</p> <p>1764 р. - остаточна ліквідація гетьманства;</p> <p>1768 р. - Коліївщина;</p> <p>1775 р. - остаточна ліквідація царським урядом Запорозької Січі;</p> <p>1780 – 1782 рр. - ліквідація особистої залежності селян в Австрійській імперії;</p> <p>1783 р. - царський указ про закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.</p> <p>Персоналії: К. Розумовський, П. Калнишевський, О. Довбуш, Г. Сковорода, М. Березовський, Д. Бортнянський, І. Григорович-Барський.</p> <p>Поняття та терміни: «автономія», «Нова (Підпільненська) Січ», «Задунайська Січ», «Коліївщина», «паланка», «зимівник».</p>	<p> входили до складу різних держав у зазначений період;</p> <ul style="list-style-type: none"> - територіальні зміни, що відбулися на українських землях внаслідок поділів Речі Посполитої, російсько – турецьких війн, ліквідації Кримського ханства. Характеризувати основні напрямки політики Російської імперії щодо України, особливості гайдамацького та опришківського рухів, територіально-адміністративний устрій та господарське життя Нової Січі наполітику Австрійської імперії щодо західноукраїнських земель. Визначати причини та наслідки гайдамацького та опришківського рухів, скасування гетьманства і ліквідації Запорозької Січі, наслідки ліквідації Запорозької Січі та Гетьманщини, поділів Польщі, приєднання земель Правобережної України та Кримського ханства до Росії; значення Запорозької Січі й Гетьманщини в історії України.
12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII ст. - у першій половині XIX ст.	<p>Факти:</p> <p>Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Початок українського національного відродження. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.</p>	<p>Позначати на картосхемі українські губернії у складі Російської імперії, територіальні зміни, що відбулися внаслідок російсько – турецької війни 1806-1812 рр.</p> <p>Характеризувати політику</p>

	<p>Дати: 1798 р. – вихід друком «Енеїди» Івана Котляревського; 1828 р. – ліквідація Задунайської Січі; грудень 1825 – січень 1826 рр. – повстання Чернігівського полку; 1830-1831 рр. – Польське визвольне повстання; 1830-1847 рр. – діяльність Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p>Персоналії: Й. Гладкий, І. Котляревський, М. Костомаров, П. Куліш, М. Гулак, Т. Шевченко.</p> <p>Поняття та терміни: «промисловий переворот», «нація», «національне відродження», «національна ідея», «декабристи», «масонство». Персоналії: О. Духнович, М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький, І. Могильницький.</p> <p>Поняття та терміни: «будителі», «весна народів», «революція».</p>	<p>Російської імперії щодо України, початок національного відродження, форми соціального протесту українського населення, поширення на Україну російського та польського суспільних рухів, програмні засади та діяльність Кирило-Мефодіївського братства, економічний розвиток і соціальні відносини.</p> <p>Визначати причини та значення антикріпосницького руху в українських землях у складі Російської імперії, діяльності Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p>Визначати наслідки та значення подій 1848 - 1849 рр., причини та значення антикріпосницького руху в західноукраїнських землях</p>
13. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - в першій половині XIX ст.	<p>Факти: Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848-1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради (1848-1851 рр.). Досвід парламентаризму.</p> <p>Дати: 1816 р. - створення освітнього товариства галицьких греко-католицьких священиків; 1833-1837 рр. - діяльність «Руської трійці»; 1837 р. - видання «Русалки Дністрової»; 1848 р. - скасування панщини в Галичині, створення Головної Руської Ради,</p>	<p>Характеризувати перебіг українського національного руху під час революції 1848-1849 рр. в Австрійській імперії; політику Австрійської імперії щодо західноукраїнських земель, її наслідки; початок національного відродження, форми соціального протесту населення; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів.</p> <p>Визначати наслідки, значення подій 1848-1849</p>

	<p>видання першої українськомовної газети «Зоря Галицька».</p> <p>Персоналії: Івана Могильницького, Маркіяна Шашкевича, Івана Вагилевича, Якова Головацького, Олександра Духновича, Лук'яна Кобилиці.</p> <p>Поняття та терміни: «будителі», «революція», «Весна народів»</p>	<p>пр., причини та значення українського національного руху в західноукраїнських землях.</p>
14. Культура України кінця XVIII ст. - першої пол. XIX ст.	<p>Факти:</p> <p>Національне відродження. Відкриття університетів. Зміни в освіті. Поява «Історії русів». Галицько – Руська матиця. Собор руських вчених.</p> <p>Розвиток літератури, мистецтва.</p> <p>Дати:</p> <p>1805 р. - відкриття університету в Харкові;</p> <p>1834 р. - відкриття університету в Києві.</p> <p>1839 р. - ліквідація царською владою греко-католицької церкви на Правобережжі.</p> <p>Персоналії: П. Гулак-Артемовський, Г. Квітка-Основ'яненко, М. Максимович, М. Остроградський, В. Каразін.</p>	<p>Характеризувати основні явища і процеси розвитку культури цього періоду, творчі здобутки видатних вітчизняних науковців та митців.</p> <p>Визначати умови та особливості розвитку культури кінця XVIII - першої половини XIX ст., причини культурних зрушень у першій половині XIX ст.</p>
15. Наддніпрянська Україна у другій половині XIX ст.	<p>Факти: Реформи 60 - 70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнал «Основа».</p> <p>Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства». Братство тарасівців.</p> <p>Дати:</p> <p>1861 р. – царський маніфест про скасування кріпосного права в Російській імперії.</p> <p>1863 р. - Валуєвський циркуляр; 1876 р. - Ємський указ.</p> <p>Персоналії: В. Антонович, М. Драгоманов, П. Чубинський, Б. Грінченко.</p> <p>Поняття та терміни: «земства», «громадський рух», «Братство тарасівців».</p>	<p>Характеризувати основний зміст реформ 1860-1870-х рр., особливості проведення реформ на українських землях, зміни у соціальному складі населення в другій половині XIX ст., процеси модернізації, національний рух на українських землях у складі Російської імперії, національна політика Росії, основні погляди та напрямки діяльності громадівців.</p> <p>Визначати наслідки промислового перевороту, здобутки національного</p>

		руху на українських землях у складі Російської імперії.
16. Західно-українські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у II половині XIX ст.	<p>Факти:</p> <p>Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Розвиток кооперативного руху, трудова еміграція. Політизація національного руху й утворення перших політичних партій: Русько-української радикальної партії (РУРП), Української національно-демократичної партії (УНДП), Української соціал-демократичної партії (УСДП). Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».</p> <p>Дати:</p> <p>1868 р. - створення у Львові товариства «Просвіта»;</p> <p>1873 р. - створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від 1892 р. - Наукового товариства ім. Т. Шевченка);</p> <p>1890 р. - створення Русько-української радикальної партії. 1899 р. - створення УНДП та УСДП.</p> <p>Персоналії: Ю. Бачинський, М. Грушевський, Є. Левицький, М. Павлик, І. Франко.</p> <p>Поняття та терміни: «трудова міграція», «українофіли», «московофіли», «народовці», «партія», «нова ера».</p>	<p>Характеризувати особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель у другій половині XIX ст.</p> <p>Визначати причини та наслідки трудової еміграції українців, зародження кооперативного руху; особливості українського національного руху, місце і роль провідних діячів західноукраїнських земель в українському національному рухові другої половини XIX ст.;</p>
17. Культура України в другій половині XIX - на початку ХХ ст.	<p>Факти: Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Релігія і церква</p> <p>Дати: 1865 р. - відкриття Новоросійського університету; 1875 р. - відкриття Чернівецького університету.</p> <p>Персоналії: Іллі Мечникова, Івана Пулюя, Агатангела Кримського, Дмитра Яворницького, Лесі Українки, Марка Кропивницького, Миколи Садовського,</p>	<p>Характеризувати основні культурні явища, процеси другої половини XIX- початку ХХ ст., - розвиток освіти, науки, літератури, образотворчого, музичного мистецтва, архітектури, становлення професійного театру; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів.</p> <p>Визначати правильність застосування в історичному</p>

	<p>Марії Заньковецької, Михайла Вербицького, Миколи Лисенка, Соломії Крушельницької, Богдана Ханенка. Василя Симиренка.</p> <p>Поняття та терміни: «меценат», «професійний театр», «реалізм», «модернізм»</p>	<p>контексті вказаних понять і термінів.</p> <p>Встановлювати та групувати вказані дати відповідно до подій, явищ, процесів; співвідносити дати, та історичні факти (події, явища, процеси) з періодами, факти-події- з явищами, процесами; визначати послідовність історичних подій, явищ, процесів.</p>
<p>18. Українські землі в складі Російської імперії 1900 – 1914 рр.</p>	<p>Факти:</p> <p>Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Становлення і консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька і автономістська течії в національному русі. Події революції 1905 - 1907 рр. в Україні.</p> <p>Діяльність українських парламентських громад в І та ІІ Державних Думах. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні у 1907-1914 рр. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.</p> <p>Дати:</p> <p>1900 р. - утворення РУП, першої політичної партії Наддніпрянської України.</p> <p>1908 р. – створення ТУП.</p> <p>1911 -1913 рр. – «справа Бейліса».</p> <p>Персоналії: С. Чикаленко, С. Єфремов, С. Петлюра, М. Міхновський.</p> <p>Поняття та терміни: «монополія», «економічна криза», «хутір», «відруб», «страйк».</p>	<p>Характеризувати особливості економічного розвитку Наддніпрянської України (процес монополізації, розвиток сільського господарства, процес утворення українських політичних партій, розвиток самостійницької і автономістської течій в національному русі, національно-визвольний рух України кроки російської революції 1905 - 1907 рр., діяльність українських парламентських громад в І та ІІ Державних Думах Росії, проведення Столипінської аграрної реформи, особливості її запровадження в Україні.</p> <p>Визначати основні тенденції соціально-економічного та політичного розвитку українських земель у складі Російської імперії на початку ХХ ст., причини та наслідки посилення національного гніту у 1907 - 1914 рр., напрями</p>

		діяльності і здобутки діячів національного руху на українських землях у складі Російської імперії.
19.Західноукраїнські землі на початку ХХ ст.	<p>Факти:</p> <p>Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив української греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення Західної України.</p> <p>Боротьба політичних партій Західної України за реформу виборчої системи.</p> <p>Персоналії: А. Шептицький, А. Волошин.</p> <p>Поняття: «загальне виборче право».</p>	<p>Характеризувати</p> <p>економіку західноукраїнських земель у складі Австро-Угорської імперії, розвиток кооперативного руху, діяльність західноукраїнського політичного руху на початку ХХ ст., національних і спортивно-фізкультурних організацій «Сокіл», «Січ».</p> <p>Визначати причини активізації західноукраїнського політичного руху на початку ХХ ст., роль А. Шептицького у піднесені національного життя на західноукраїнських землях.</p>
20.Україна в Першій світовій війні	<p>Факти: Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Воєнні дії на території України в 1914— 1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та АвстроУгорщини на українських землях у 1914-1917 рр.</p> <p>Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на території України. Діяльність австрійської та російської адміністрації в Галичині. Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.</p>	<p>Позначати на картосхемі військові події на території України в 1914- 1916 роках.</p> <p>Характеризувати</p> <p>територіально-політичні плани і наміри ворогуючих держав щодо українських земель, еволюцію позиції українських політичних сил щодо війни, соціально-економічне та суспільно-політичне становище населення впродовж війни, динаміку змін в свідомості різних соціальних верств українського суспільства.</p>

	<p>Дати:</p> <p>Серпень 1914 р. - утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України.</p> <p>Персоналії: Костя Левицького, Дмитра Донцова, Андрія Жука, Михайла Галущинського. Вільгельма Франца фон Габсбурга-Лотрінгенса (Василя Вишваного).</p> <p>Поняття та терміни «світова війна», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство», «мобілізація», «евакуація».</p>	<p>Визначати соціально-економічні та політичні наслідки війни для українського суспільства.</p>
<p>21. Початок Української революції</p>	<p>Факти:</p> <p>Революційні події в Україні в 1917- на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення. Універсалі Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Кримськотатарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР</p> <p>Дати:</p> <p><i>Березень 1917 р.</i> - утворення Української Центральної Ради;</p> <p><i>Квітень 1917 р.</i> - Всеукраїнський Національний конгрес;</p> <p><i>Червень 1917 р.</i> - Перший Універсал Центральної Ради;</p> <p><i>Липень 1917 р.</i> - Другий Універсал Центральної Ради, збройний виступ самостійників;</p> <p><i>Листопад 1917 р.</i> - Третій Універсал Центральної Ради,</p>	<p>Позначати на картосхемі Українську Народну Республіку, держави, що межували з УНР, напрямки наступу більшовиків під час першої війни УНР з радянською Росією, місця найбільших боїв.</p> <p>Характеризувати процес утворення та еволюції Української Центральної Ради, діяльність українських партій, політичних діячів в історії періоду, «регіональні радянські республіки», процес «українізації» частин російської армії, основні положення I, II, III та IV Універсалів УЦР, особливості соціально-економічного становища, настрої населення за часів революції, взаємовідносини УЦР із Тимчасовим урядом, перебіг та результати боротьби за владу в Києві в жовтні - листопаді 1917 р., перебіг першої війни радянської Росії з УНР.</p>

	<p>проголошення УНР; <i>Січень 1918 р.</i> - Четвертий Універсал Центральної Ради, проголошення незалежності УНР. січень 1918 р. - бій біля станції: Крути; січень 1918 р. - Берестейський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу;</p> <p>Персоналії: М. Грушевський, Сергій Єфремов, Петро Болбочан, Номан Челебіджіхан.</p> <p>Поняття і терміни: «автономізація», «самостійники», «Універсал УЦР», «Генеральний секретаріат», «Народний секретаріат», «українізація армії», «регіональні республіки».</p>	<p>Визначати причини Української революції, її характер, місце різних політичних сил у подіях періоду; причини прийняття Універсалів УЦР, їх історичне значення, місце і роль Всеукраїнських з'їздів рад у Києві та Харкові; причини та наслідки першої війни радянської Росії з УНР, здобутки і прорахунки УЦР у державотворчому процесі.</p>
22. Розгортання Української революції. Боротьба відновлення державності	<p>Факти:</p> <p>Гетьманський переворот. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Культура та духовність</p> <p>Дати: 29 квітня 1918 р.- державний переворот і прихід до влади Павла Скоропадського; 1 листопада 1918 р. - Листопадовий зрив у Львові; 13 листопада 1918 р. проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР); листопад 1918 р.- заснування Української академії наук (УАН); 14</p>	<p>Позначати на картосхемі хід воєнних дій на території України в 1918-1921 рр.</p> <p>Характеризувати внутрішню та зовнішню політику урядів гетьмана П. Скоропадського, Директорії, ЗУНР, УСРР, зміст Варшавської угоди між УНР та Польщею, Ризького мирного договору, культурне життя в Україні в 1918-1921 рр.</p> <p>Визначати причини гетьманського перевороту та падіння режиму гетьмана П. Скоропадського; особливості внутрішньої та зовнішньої ситуації в УНР часів Директорії; причини та наслідки українсько-польської війни та підписання С. Петлюрою Варшавського договору; причини поразки національно-визвольних змагань (національно-</p>

	<p>листопада. 1918 р. - утворення Директорії; 22 січня 1919 р. - проголошення Акта злуки УНР та ЗУНР; грудень 1919 — травень 1920 рр. - Перший Зимовий похід армії УНР; квітень 1920 р. - Варшавська угода; березень 1921 р. — Ризький мирний договір; 1921 р. - утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ); листопад 1921 р. - Другий Зимовий похід армії УНР.</p> <p>Персоналії: Павла Скоропадського, Дмитра Вітовського, Євгена Петрушевича, Симона Петлюри, Нестора Махна, Василя Липківського, Григорія Нарбута, Володимира Вернадського.</p> <p>Поняття та терміни: «Директорія», «соборність», «отаманщина», «воєнний комунізм», «червоний терор», «інтервенція», «Чортківська офензива», «Київська катастрофа», «автокефальна церква».</p>	<p>демократичної революції в Україні) історичне значення відновлення української державності на східно- та західноукраїнських землях та об'єднання українських держав (Акт злуки).</p>
23. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні	<p>Факти:</p> <p>Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Входження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільнopolітичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згортання непу і перехід до директивної економіки. Індустриалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя.</p> <p>Дати:</p> <p>1922 р. - входження УСРР до складу СРСР;</p> <p>1921 - 1923 pp. - голод в Україні;</p> <p>1923 р. - початок політики «українізації»;</p> <p>1925 р. - завершення відбудови промисловості, курс на індустриалізацію.</p>	<p>Позначати на картосхемі зміни у адміністративно-територіальному устрої УСРР у 1921 - 1928 рр.</p> <p>Характеризувати неп та її складові, процес стабілізації економічного і соціального життя в Україні, політику більшовиків щодо релігії та церкви в Україні, політика «українізації» та її наслідки, особливості розвитку української культури в цей період.</p> <p>Визначити причини та наслідки «українізації», її вплив на українську культуру й ментальність населення УСРР, вступу УСРР в СРСР; причини та особливості впровадження</p>

	<p>Персоналії: Олександра Шумського, Миколи Хвильового, Михайла Волобуєва.</p> <p>Поняття та терміни: «тоталітарний режим», «нова економічна політика (неп)», «коренізація», «українізація», «індустріалізація»</p>	<p>непу в Україні. Порівнювати політику «воєнного комунізму» та нову економічну політику (неп) в УСРР.</p>
24.Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні	<p>Факти: Форсована індустріалізація, Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932—1933 рр. - геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-х початку 1930-х рр. Згортання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження. Антирелігійна кампанія.</p> <p>Дати:</p> <p>1928-1932 pp. – перша п'ятирічка;</p> <p>1928 р. – Шахтинська справа;</p> <p>1929 р. – справа СВУ; 1929 р. – рік великого перелому, початок суцільної колективізації; 1932 - 1933 pp. - Голодомор в Україні;</p> <p>1934 р. - перенесення столиці України з Харкова до Києва.</p> <p>1937-1938 pp. - «Великий терор».</p> <p>Персоналії: Казимира Малевича, Михайла Бойчука, Леся Курбаса, Олександра Довженка;</p> <p>Поняття та терміни: «п'ятирічка», «соціалістична індустріалізація», «колективізація сільського господарства», «репресії», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «Голодомор», «чорна дошка», «націонал-ухильництво», «розстріляне відродження», «Головне управління тaborів (ГУTab)», «паспортна</p>	<p>Позначати на картосхемі основні Індустріальні об'єкти, побудовані за часів модернізації.</p> <p>Характеризувати сутність та наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації в Україні. взаємозв'язок між різними складовими економічної політики сталінського режиму індустріалізація, колективізація). Зміни в соціальній структурі населення. Особливості суспільно-політичного та культурного життя періоду.</p> <p>Визначати причини та наслідки політики форсованої індустріалізації та колективізації, зв'язки між радянською модернізацією і зміною соціальної структури українського радянського суспільства, масовими репресіями в Україні. Причини та наслідки Голодомору 1932-33 рр.</p> <p>Порівнювати політику непу та економічну політику 1930-х років.</p>

	система», «геноцид», «соціалістичний реалізм».	
25. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період	<p>Факти: Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільнополітичне й соціальноекономічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність.</p> <p>Дати: 1920 р. - підписання Бессарабського протоколу, визнання країнами Антанти входження Бессарабії до складу Румунії; 1923 р. - визнання країнами Антанти входження Східної Галичини до складу Польщі, саморозпуск уряду ЗУНР; 1925 р. - утворення Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО); 1929 р. - утворення Організації українських націоналістів (ОУН); 1930 р. - проведення польською владою акції «пацифікації»; 1938 р. - надання автономії Підкарпатській Русі у складі Чехо-Словаччини; 15 березня 1939 р. - проголошення незалежності Карпатської України;</p> <p>Персоналії: Євгена Коновальця, Володимира-Сергія Залозецького-Саса. Василя Мудрого, Августина Волошина.</p> <p>Поняття та терміни: «осадництво», «пацифікація», «інтегральний націоналізм», «русинство», «політична еміграція».</p>	<p>Позначати на карті території, що входили до складу Польщі, Румунії, Чехословаччини.</p> <p>Характеризувати вплив міжнародної ситуації 1920-1930-х рр. На становище західноукраїнських земель, політику урядів Польщі, Румунії, Чехословаччини в українських землях, стан економіки, життя населення, освіти та культури, різні течії національного руху, діяльність політичних партій західноукраїнських земель у 1930-х роках.</p> <p>Визначати вказані дати відповідно до подій, явищ, процесів; співвідносити дати та історичні факти (події, явища, процеси) з періодами, факти-події - з явищами, процесами; визначати послідовність історичних подій та процесів; визначати правильність застосування в історичному контексті вказаних понять і термінів;</p> <ul style="list-style-type: none"> • розпізнавати на картосхемі українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини, територіальні межі Карпатської України; • характеризувати вплив міжнародної ситуації 1920-1930-х рр. на політику урядів Польщі, Румунії, Чехословаччини в

		українських землях, стан економіки, життя населення, освіти та культури, різні течії національного руху, діяльність політичних партій
26.Україна під час Другої світової війни (1939 – 1945 рр.)	<p>Факти: Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939-1940 рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941-1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищенння мирного населення. Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942-1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортация кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність.</p> <p>Дати: 23 серпня 1939 р. - радянсько-німецький договір про ненапад і таємний протокол до нього («пакт Молотова-Ріббентропа»); 1 вересня 1939 р.- початок Другої світової, війни; 17 вересня .1939 р,</p>	<p>Позначати на карті розпізнавати на картосхемі українські землі, приєднані до УРСР у 1939-1940 рр.; основні події, пов’язані з початком та завершенням вигнання з України німецьких загарбників і їх союзників; окупаційні зони, на які була поділена Україна; території активних дій різних течій руху опору окупантам</p> <p>Характеризувати суть гітлерівських планів «Барбаросса» та «Ост», «нацистського нового порядку», Голокост, діяльність українського визвольного руху, діяльність та здобутки вказаних історичних діячів;</p> <p>Визначати наслідки радянсько-німецьких договорів 1939 р. для українських земель; політики радянізації ново приєднаних до УРСР територій, причини поразок Червоної армії у 1941 р., основні результати та наслідки війни для України й українського народу, внесок українського народу в перемогу над Німеччиною та її союзниками.</p> <p>Описувати наслідки радянсько-німецьких</p>

	<p>- вторгнення Червоної армії на територію Західної України; червень 1940 р. - вторгнення Червоної армії на територію Бессарабії та Північної Буковини; 22 червня 1941 р. - напад Німеччини на СРСР; 30 червня 1941 р. - проголошення Акта відновлення Української Держави; 14 жовтня 1942 р. - створення Української повстанської армії (УПА); грудень 1942 р .- початок вигнання німецьких військ та їх союзників з України; 6 листопада 1943 р. - вигнання німецьких окупантів з м. Київ; січень-лютий 1944 р.- Корсунь-Шевченківська наступальна операція; 28 жовтня 1944 р.- завершення вигнання німецьких військ, та їх союзників з території України; 9 травня 1945 р. - День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; 2 вересня 1945 р .- завершення Другої світової війни;</p> <p>Персоналії: Івана Багряного, Тараса Бульби (Боровця), Степана Бандери, Андрія Мельника, Ярослава Стецька, Романа Шухевича, Кирила Осьмака, Івана Кожедуба, Олексія Береста, Амет-Хана Султана, Василя Порика, Кузьми Дерев'янка, Олени Теліги;</p> <p>Поняття та терміни: «радянізація», «план “Барбаросса”», «випалена земля», «нацистський новий порядок», «план “Ост”», «Голокост», «остарбайтери», «концтабори», «колабораціонізм», «похідні групи», «Поліська Січ», «бандерівці», «чорносвитники», «депортaciя», «український визвольний рух»</p>	<p>договорів 1939 р. для українських земель, політики радянізації новоприєднаних до УРСР територій, причини поразок Червоної армії у 1941-1942 рр., основні результати , та наслідки війни для України й українського народу, внесок українського народу в перемогу над нацистською Німеччиною та її союзниками; особливості культури й духовного життя в період війни; • пояснювати наслідки найважливіших воєнних подій 1941—1944 рр. на території України, депортaciї кримських татар та інших народів Криму.</p>
<p>27. Україна в перші повоєнні роки (1945 – на початку 1950 рр.)</p>	<p>Факти: Україна - співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-хрр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортaciї (1944- 1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Внутрішньополітична й економічна</p>	<p>Позначити на карті зміни в адміністративно-територіальному устрої України Характеризувати політику влади щодо соціально-економічного, культурного, релігійного і повсякденного життя, хід</p>

	<p>ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.</p> <p>Дати: 1945 р. - входження Закарпаття до складу УРСР; квітень 1945 р. – Україна співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН); березень 1946 р. - ліквідація УГКЦ; 1946-1947 рр. - масовий голод в Україні; квітень - липень 1947 р. - проведення польською владою операції «Віслі»; жовтень 1947 р. - проведення операції «Захід»; 1951 р. - встановлення західного кордону УРСР</p> <p>Персоналії: Олександра Богомольця, Сергія Лебедєва, Андрія Малишка, Максима Рильського, Володимира Сосюри, Павла Тичини, Володимира Філатова, Василя Кука, Йосипа Сліпого.</p> <p>Поняття та терміни: «відбудова», «операція “Вісла”», «операція “Захід”», «ждановщина», «лісенківщина», «космополітизм», «холодна війна»</p>	<p>операций «Вісла» та «Захід»; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів</p> <p>Визначати причини та наслідки проведення операції «Вісла», розгортання ідеологічних кампаній, голоду в Україні, «саморозпуску» УГКЦ.</p>
28. Україна в умовах десталінізації	<p>Факти:</p> <p>Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. ХХ з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.</p> <p>Дати: 1953-1954 рр. - повстання політичних в'язнів у сталінських концтаборах, ліквідація ГУТабу; лютий 1954 р. - входження Кримської області до складу УРСР; 1956 р. - ХХ з'їзд КГТРС, засудження культу .особи; 1959 р. - утворення Української робітничо-селянської спілки; 1959 р. - утворення</p>	<p>Позначати на карті зміни в адміністративно-територіальному устрої України.</p> <p>Характеризувати сутність процесу лібералізації, реформи управління економікою в середині 1950-1960-х рр., здобутки та особливості розвитку культури, сутність опозиційного руху.</p> <p>Визначати правильність застосування в історичному контексті вказаних понять і термінів; пояснювати причини та наслідки входження Кримської області до складу УРСР; визначати наслідки процесу</p>

	<p>Клубу творчої молоді «Сучасник» у м. Київ</p> <p>Персоналії: Катерини Білокур, Левка Лук'яненка, Івана Світличного, Василя Стуса, Алли Горської, Ліни Костенко, Євгена Сверстюка, Василя Симоненка, Леся Танюка, Сергія Корольова</p> <p>Поняття та терміни: «десталінізація», «культ особи», «лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргосп», «шістдесятники», «дисиденти»</p>	лібералізації, реформ для українського суспільства, причини виникнення та значення антирежимного руху
29. Україна у період загострення кризи радянської системи	<p>Факти:</p> <p>Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 - початок 1980-х рр.). Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Конституція УРСР 1978 р. Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Тенденції розвитку соціальної сфери. Культура і духовне життя. Русифікація. Опозиційний рух.</p> <p>Дати:</p> <p>1965 р. - перша хвиля масових затримань діячів антирежимного руху; 1970- 1972 рр.- видання самвидавного «Українського вісника»; 1972 р .- друга хвиля масових затримань діячів антирежимного руху; 1976 р. - утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод (УГГ)</p> <p>Персоналії: Івана Дзюби, Валерія Марченка, Петра Григоренка, Миколи Руденка, В'ячеслава Чорновола, Михайла Брайчевського, Сергія Дараджанова, Івана Миколайчука, Олеся Гончара, Леоніда Викова, Володимира Іvasюка, Муєтафи Джемілєва, Миколи Амосова, Олега Антонова</p> <p>Поняття та терміни: «застій», «дефіцит», «розвинений соціалізм», «номенклатура», «самвидав», «тамвидав», «правозахисник»</p>	<p>Характеризувати зміни в політичному керівництві УРСР на початку 1970-х рр., ключові положення Конституції УРСР 1978 р., стан промисловості та сільського господарства, основні вимоги та напрями опозиційного руху 1960-1970-х рр., явища у сфері культури, політику русифікації.</p> <p>Визначати причини політико-ідеологічної кризи радянського ладу в Україні, активізації спротиву, досягнення та проблеми розвитку соціальної сфери; пояснювати значення дисидентського руху.</p>
30. Відновлення незалежності України	<p>Факти:</p> <p>Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Фінансове</p>	Характеризувати зміст та основні напрями політики «перебудови»,

	<p>становище та рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності Українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження</p> <p>Дати: квітень 1985 р. - початок «перебудови»; - 26 квітня 1986 р. - - катастрофа на Чорнобильській атомній електростанції (АЕС); вересень 1989 р. - створення Народного руху України за перебудову; березень 1990 р .- проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР; 16 липня 1990 р. - ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України; жовтень 1990 р. - «революція на граніті»; 24 серпня 1991 р. - ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України; 1 грудня 1991 р.- проведення Всеукраїнського референдуму та обрання Президента України</p> <p>Персоналії: Л. Кравчук</p> <p>Поняття та терміни: «перебудова», «гласність», «пліоралізм», «український національно-демократичний рух», «багатопартійність», «суверенітет», «незалежність», «принкові відносини», «референдум», «президент».</p>	<p>розгортання соціального та національного руху, падіння авторитету КПУ, формування багатопартійності, зміст Декларації про державний суверенітет України та Акта проголошення незалежності, соціально-економічні ситуація в УРСР.</p> <p>Визначати причини і наслідки</p> <p>поглиблення економічної погіршення життєвого становища населення, розпаду його наслідки</p> <p>державотворення Україні.</p>
31. Становлення України як	<p>Факти:</p> <p>Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі адміністративно-</p>

незалежної держави	<p>батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998— 2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність</p> <p>Дати: 6 грудня 1991 р. - започаткування Збройних Сил України; липень 1994 р. - обрання Леоніда Кучми Президентом України; 1995 р. - обрання України членом Ради Європи (РЄ); 28 червня 1996 р. - ухвалення Конституції України; вересень 1996 р.- запровадження національної грошової одиниці-- гривні; жовтень-грудень 2004р.- «Помаранчева революція», обрання Президентом України Віктора Ющенка</p> <p>Персоналії: Леоніда Кучми, Віктора Ющенка, Любомира Гузара, Леоніда Каденюка</p> <p>Поняття та терміни: «корупція», «тіньова економіка», «олігарх», «Помаранчева революція», «поліконфесійність».</p>	<p>територіальні одиниці України (області, АРК, міста Київ, Севастополь);</p> <p>Характеризувати державотворчі процеси, зміни в політичному, соціально-економічному, національному, культурному житті, здобутки України на шляху інтеграції у європейський, світовий простір; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів</p> <p>Визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності</p> <p>Пояснювати причини європейської інтеграції України</p>
32. Творення нової України	<p>Факти: Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирного, врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС Для громадян України. Культура й духовність.</p>	<p>Розпізнавати на картосхемі адміністративно-територіальні одиниці України (області, АРК, міста Київ, Севастополь)</p> <p>Характеризувати перебіг державотворчих процесів в Україні впродовж останнього десятиліття; природу походження, рушійні сили та значення Євромайдану і революції Гідності; чинники формування громадянського</p>

	<p>Дати: вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ); 2010 р. - обрання В. Януковича Президентом України; листопад- 2013-лютий 2014 рр. революція Гідності</p> <p>повалення авторитарного режиму червень. 2014 р. обрання Петра Порошенка Президентом України; 2014 р. -Угода про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС); вересень 2014р.у лютий 2015 р. Мінські домовленості, 2019 р. – обрання Президентом В.Зеленського.</p> <p>Персоналії: П.Порошенко, В.Зеленський</p> <p>Поняття та терміни: «Євромайдан», «Революція Гідності», «Небесна Сотня», анексія, сепаратизм, анексовані території, кіборг, люстрація, безвізовий режим.</p>	<p>суспільства в незалежній Україні; важливість для України політичної асоціації, економічної інтеграції та впровадження безвізового режиму з ЄС; діяльність та здобутки вказаних історичних діячів</p> <p>Визначати основні тенденції суспільного розвитку України за часів незалежності; основні тенденції та протиріччя соціально-економічного розвитку України в 2005-2008, 2008-2014, до 2024 р.</p>
--	--	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О. Історія України (Альма-матер+). К. Академія, 2023 р. 560 с.
2. Бурнайко І. О., Хлібовська Г. М., Крижановська М. Є., Наумчук О. В. Історія України: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль, 2017. 296 с.
3. Бурнайко І. О., Хлібовська Г. М., Крижановська М. Є., Наумчук О. В. Історія України: Підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль, 2018. 256 с.
4. Власов В.С. (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. Київ, 2019, 256 с.
5. Власов В.С., Кульчицький С. В., Панарін О.В. Повний курс підготовки до вступу до закладів вищої освіти. Київ, 2020. 528 с.
6. Голубець М.А. Велика історія України. В 2-х т. К., Центр учебової літератури, 2022 р.
7. Тетарчук І. Історія України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К., Центр учебової літератури ,2021. 158 с
8. Сергійчук В. І. Нариси з історії України. Київ.2022, 660 с .
9. Хлібовська Г.М., Наумчук О.В., Крижановська М. Є., Гирич І.Б., Бурнайко І.О. Історія України: Підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль, 2019. 256 с.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Співбесіда з історії України проводиться за програмою зовнішнього незалежного оцінювання. Вступник одержує три питання з різних розділів програми для вступних випробувань у формі співбесіди з історії України. Оцінювання рівня знань вступників проводиться кожним із членів комісії для проведення співбесіди з історії України окремо відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань встановлюється за результатами відповідей вступників та на підставі обговорення членами комісії для проведення співбесіди з історії України кількості набраних вступниками балів.

За результатами проведеної співбесіди здійснюється очне оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з історії України, за результатами якої виставляється оцінка за шкалою 100-200 (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно») чи приймається рішення рекомендувати/не рекомендувати вступників до зарахування.

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника: 1 рівень (високий): 200-180 балів; 2 рівень (середній): 179-160 балів; 3 рівень (достатній): 159-140 балів; 4 рівень (низький): 139-100 балів.

рівень (високий): 200 - 180 балів виставляється вступникам, які в повному обсязі виконали завдання, продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; вміло аналізують історичні події; виявили творчу самостійність, здатність аналізувати історичні факти, які стосуються історичного періоду в історії України. Усі питання аргументовано розкриті та підкріплени фактиами.

рівень (середній): 179 - 160 балів виставляється за умови надання достатньо повної відповіді на питання. Відповідь на питання має бути, логічно обґрунтованою, демонструвати творчо-пізнавальні уміння та знання теоретичного матеріалу. Разом з тим, у відповіді може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

рівень (достатній): 159 - 140 балів виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

рівень (низький): 139 - 100 балів виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ

Склад фахової атестаційної комісії визначається наказом ректора Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, робота комісії та порядок проведення вступного випробування регламентуються «Положенням про Приймальну комісію Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» введеного в дію наказом від 21 березня 2025 року № 102.

Голова предметної екзаменаційної комісії

Вікторія КАЧМАЛА